NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.020.01.2015
P/15/013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14,00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/15/013 - Sprawowanie kontroli nad instytucjami obowiązanymi w ramach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler

Justyna Goszcz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97303 z dnia 6 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie[1]

Plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej

Jacek Kozłowski, Wojewoda Mazowiecki[2]

{dowód: akta kontroli str. 84)

II. Ocena kontrolowanej działalności[3]

Ocena ogólna

W ocenie NIK Wojewoda nie realizował - w ramach sprawowanego nadzoru - obowiązku sprawdzenia, czy stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego wypełniają zadania nałożone ustawą z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu[4]. Stwierdzono bowiem, że Wojewoda m.in. nie żądał od stowarzyszeń informacji dotyczących wypełniania obowiązków nałożonych ww. ustawą a także nie przeprowadził kontroli prawidłowości realizacji zadań w ww. zakresie,

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Przygotowanie MUW do realizacji zadań wynikających z ustawy. Kontrola instytucji obowiązanych. Pozyskiwanie informacji.

Opis stanu faktycznego

Na podstawie art 21 ust. 3 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wojewodowie - w odniesieniu do stowarzyszeń realizują w ramach sprawowanego nadzoru (na zasadach i trybie określonych w odrębnych przepisach), kontrolę wykonywania obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Stosownie do art. 8 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach[5] Wojewoda sprawuje nadzór nad stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego[6], których siedziba

[1] Dalej zwany: MUW.
[2] Dalej zwany: Wojewodą.
[3] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą NIK stosuje ocenę opisową.
[4] Dz. U. z 2014 r„ poz. 455 ze zm. Dalej zwana ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
[5] Dz .U. z2015 r., poz. 1393, dalej zwana ustawą Prawo o stowarzyszeniach.
[6] Dalej zwane stowarzyszeniami.

znajduje się na terenie województwa mazowieckiego. W latach 2013-2015[7] na terenie województwa mazowieckiego siedzibę posiadało 6 stowarzyszeń. Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo o stowarzyszeniach organ nadzorujący ma prawo żądać dostarczenia przez zarząd stowarzyszenia, w wyznaczonym terminie, odpisów uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów) oraz niezbędnych wyjaśnień.

(dowód: akta kontroli str. 15-17)

W okresie objętym kontrolą nie zostały określone cele/zadania MUW oraz mierniki służące do oceny stopnia realizacji zadań dotyczących kontroli stowarzyszeń w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

(dowód: akta kontroli str. 15-17)

W regulaminie organizacyjnym MUW[8] ustalono, że do zakresu działania Wydziału Prawnego należało m.in. prowadzenie spraw wynikających z pełnienia przez Wojewodę nadzoru nad działalnością stowarzyszeń. W regulaminie tym nie określono zadania dotyczącego kontroli stowarzyszeń w zakresie wykonywania obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Również w regulaminach wewnętrznych wydziałów MUW nie określono zadań dotyczących kontroli wypełniania przez stowarzyszenia obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

(dowód: akta kontroli str. 3-14,72)

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że w strukturze organizacyjnej MUW istnieje wyodrębniona komórka organizacyjna - Wydział Kontroli, której zadania kontrolne szczegółowo zostały określone w Regulaminie Organizacyjnym MUW w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 79)

W latach 2013-2015 (I półrocze) pracownicy MUW nie brali udziału w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Dyrektor Generalny wyjaśniła, że z uwagi na niski poziom ryzyka oraz obowiązujące w tym zakresie regulacje, nie było potrzeby organizowania szkoleń z zakresu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

(dowód: akta kontroli str. 75-80)

W MUW obowiązywały procedury „Tryb i zasady prowadzenia postępowania kontrolnego przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie"[9] oraz procedura ISO „Nadzór wojewody nad stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego"[10], w której określono m.in., że władze stowarzyszenia dostarczają do organu nadzoru, w wyznaczonym terminie (określonym przez organ nadzoru, zaś w przypadku braku określenia terminu - bez zbędnej zwłoki), odpisy uchwał walnego zebrania członków (zebrania delegatów), bądź na żądanie organu nadzoru udzielają niezbędnych wyjaśnień. Zgodnie z procedurą, pracownik Oddziału Organizacyjno-Legislacyjnego wykonujący zadania z zakresu nadzoru nad stowarzyszeniami, przeprowadza postępowanie wyjaśniające mające na celu analizę działalności stowarzyszenia pod kątem zgodności z prawem.

(dowód: akta kontroli str. 18-31,55-70)

[7] Według stanu na 1 stycznia 2013 r„ 2014*1,* i 2015 r.

[8] Wprowadzonym Zarządzeniem Nr 377 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2014 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 67 z dnia 16 lutego 2015 r. i Zarządzeniem Nr 1013 z dnia 23 września 2015 r. [9]

[9]Zatwierdzona w dniu 19 kwietnia 2012 r. przez Wojewodę.

[10]Procedura P-02/LEX-III wprowadzona w dniu 30 kwietnia 2013 r. w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością PN-EN ISO 9001:2009 i wymagania SPZK.

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że w MUW obowiązuje procedura „Nadzór wojewody nad stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego", która określa szczegółowo przebieg procesu nadzoru. Zgodnie z ww. procedurą oprócz informacji z sądu o rejestracji stowarzyszenia uruchamiającym postępowanie nadzorcze jest wniosek skarżącego. W MUW opracowano także dokument pn. „Tryb i zasady prowadzenia postępowania kontrolnego przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie".

(dowód: akta kontroli str. 73-77)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Wojewoda nie realizował - w ramach sprawowanego nadzoru - obowiązku sprawdzenia, czy stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego wypełniają zadania nałożone ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. W latach 2013-2015 (I półrocze) Wojewoda nie żądał od stowarzyszeń informacji dotyczących wypełniania obowiązków nałożonych ww. ustawą oraz wykazania środków bezpieczeństwa finansowego zastosowanych przez nie w związku z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Wojewoda nie sprawował również kontroli, w zakresie wypełniania przez stowarzyszenia obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 21 ust. 3 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu).

(dowód: akta kontroli str. 71-78)

Dyrektor Generalny wyjaśniła, że wobec wielości zakresów, które potencjalnie podlegają kontroli Wojewody Mazowieckiego, oraz liczby jednostek, które można poddać kontroli w każdym z tych zakresów, realizowanie czynności w każdym przedmiocie nie jest możliwe. Z tego względu podczas tworzenia rocznych planów kontroli identyfikuje się kontrole priorytetowe, a typując tematy i jednostki do kontroli poddaje się analizie szereg czynników, takich jak np. data ostatniej kontroli w jednostce, rodzaj i liczba nieprawidłowości stwierdzanych w latach ubiegłych, wnioski wydziałów sprawujących nadzór nad kontrolowanym zadaniem, wysokość przekazanej dotacji bądź zmiany przepisów regulujących sposób realizacji kontrolowanego zadania. Ograniczone zasoby, jakimi dysponuje MUW nie pozwalają na prowadzenie kontroli we wszystkich zakresach podlegających kontroli wojewodów. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami w tym zakresie, nie było wniosku dot. nieprawidłowości w funkcjonowaniu stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, poziom ryzyka w tym zakresie został określony jako niski i w konsekwencji nie ujęto w planie kontroli do realizacji przez właściwe komórki organizacyjne, wykonanie kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w odniesieniu do stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego.

(dowód: akta kontroli str. 73-78)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[11], wnosi o podjęcie działań mających na celu sprawdzenie realizacji przez stowarzyszenia zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

[11] Dz.U.z2015r.,poz. 1096.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Wojewody Mazowieckiego, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Wojewodzie Mazowieckiemu przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia *12* listopada 2015 r.

Kontroler
Justyna Goszcz
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

WICEDYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

Sławomir Sierański